

Aan de dames en heren Voorzitters
van de openbare centra voor
maatschappelijk welzijn

ons kenmerk JUR/SIIS/1
datum = 6-09-2002

SCS
Repre: 11 x Koudsbek
SVR
VHR
Nate
alle 020's

Betreft: de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke
integratie – algemene omzendbrief

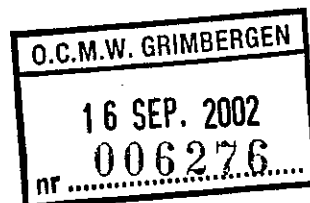
Mevrouw de Voorzitter,
Mijnheer de Voorzitter,

In het licht van de inwerkingtreding op 1 oktober 2002 van de wet van 26 mei 2002
betreffende het recht op maatschappelijke integratie (bekendgemaakt in het Belgisch
Staatsblad van 31 juli 2002) laat ik u hierbij een omzendbrief geworden die op algemene
wijze toelichting verstrekt bij deze wet. Met het oog op de gebruiksvriendelijkheid bevat
deze omzendbrief een inhoudstafel.

Hoogachtend,

de minister van Maatschappelijke Integratie

Johan Vande Lanotte

C:\Documents and Settings\kabjv052\Local Settings\Temporary Internet Files\Content.IE5\VKLBX5KC\introductiebrief voor omzendbrief.doc

- in een instelling van om het even welke aard
- krachtens een gerechtelijke beslissing;
- of wanneer hij :
  - een vrijheidsstraf ondergaat
  - EN is ingeschreven op de rol van een strafinrichting.

De uitbetaling wordt hersteld na de periode van opschorting:

- op het einde van de uitvoering van de gerechtelijke beslissing;
- in geval van voorlopige invrijheidstelling;
- in geval van voorwaardelijke invrijheidstelling.

De uitbetaling wordt met terugwerkende kracht toegestaan voor de periode van opschorting:

- indien de betrokkene werd vrijgesproken bij een in kracht van gewijsde getreden gerechtelijke beslissing;
- indien de betrokkene buiten vervolging werd gesteld;
- indien de betrokkene buiten de zaak werd gesteld.

En hij geen aanspraak kan maken op een schadeloosstelling door de minister van Justitie.

Opmerking:

Wanneer zij op de rol van de strafinrichting ingeschreven blijven, wordt het recht op maatschappelijke integratie opgeschort. Hebben dus geen recht op het leefloon, de gevangenen

- met een elektronische enkelband;
- met een regime van beperkte hechtenis;
- met een regime van beperkte vrijheid;
- met een regime van voorwaardelijke invrijheidstelling

17. Uitbetaling van het leefloon in geval van overlijden

De vervallen en niet-uitgekeerde termijnen moeten worden uitbetaald aan de personen in de hierna bepaalde volgorde:

- Aan de echtgenoot
of aan de persoon met wie de gerechtigde een feitelijk gezin uitmaakte;
EN leefde op het ogenblik van zijn overlijden;
- aan de kinderen met wie de gerechtigde leefde op het ogenblik van zijn overlijden;
- aan iedere andere persoon met wie de gerechtigde leefde op het ogenblik van zijn overlijden;
- aan de persoon die is tegemoetgekomen in de verplegingskosten;
- aan de persoon die de begrafenis kosten heeft betaald.

VI. BEREKENING VAN DE BESTAANSMIDDELEN

A. BEREKENING VAN DE BESTAANSMIDDELEN: ALGEMEEN PRINCIPE

- Het algemeen principe is dat alle bestaansmiddelen, wat hun aard of oorsprong ook moge zijn, in aanmerking worden genomen, behalve wat de Koning uitdrukkelijk heeft vrijgesteld.
- Het gaat om nettobestaansmiddelen (in handen), berekend op jaarbasis.
  - In geval van beslag op de bestaansmiddelen wegens onderhoudsgeld, moet men volgens het Hof van Cassatie, voor de berekening van de bestaansmiddelen, uitgaan van de situatie vóór het beslag (de betrokkene was in staat bestaansmiddelen te verwerven maar ze werden in beslag genomen). Indien er na deze berekening geen recht is op het leefloon, zal de maatschappelijke dienstverlening, die niet vatbaar is voor beslag voor onderhoudsgeld of voor andere soorten beslag, indien nodig worden toegekend.
- Worden in aanmerking genomen de bestaansmiddelen waarover de aanvrager effectief beschikt (dat wil zeggen de bestaansmiddelen die hij ontvangt, en dus niet een loutere schuldvordering)
- met inbegrip van de Belgische of buitenlandse sociale prestaties
- met inbegrip van de bestaansmiddelen van de samenwonenden in functie van de criteria bepaald door de Koning.
- De berekening heeft plaats :
  - op het ogenblik van de aanvraag, met de bestaansmiddelen geprojecteerd op jaarbasis;
  - zodra er een nieuw element is dat gevolgen heeft op het toegekend bedrag, wordt een nieuwe berekening met een projectie op jaarbasis gedaan.
- De bestaansmiddelen worden herberekend telkens als er een nieuw element is, met een projectie voor de toekomst.
- De berekening van de bestaansmiddelen is enkel verbonden aan de periode waarvoor de bestaansmiddelen werden verdiend.
- Het gaat om een recht op een gewaarborgd bedrag wanneer alle wettelijke voorwaarden om daarop aanspraak te maken vervuld zijn: het OCMW moet dit bedrag zonder eigen beoordeling toekennen.

- Het aanvullend leefloon wordt toegekend ten opzichte van het verschil van de bestaansmiddelen van de betrokkene berekend overeenkomstig de reglementering en het voor zijn categorie voorziene bedrag.

Opmerking : het feit te beschikken over een aanvullend leefloon houdt de hoedanigheid van gerechtigde in, zodat de voordelen verbonden aan dit statuut kunnen worden toegekend (uitreiking van attesten door het OCMW, bvb. voor telefoonkaarten, enz.).

Daarentegen, wanneer een persoon werkt :

- in het kader van artikel 60, § 7, van de organieke wet van 8 juli 1976,
- of in het kader van een activering met een loon gelijk aan of hoger dan het bedrag van het leefloon vastgelegd voor de categorie van gerechtigden waartoe hij behoort,

heeft hij niet meer de hoedanigheid van gerechtigde op het leefloon: hij heeft dus geen recht meer op de daaraan verbonden voordelen aangezien hij een echte arbeidsovereenkomst en een echt loon heeft (bvb. geen WIGW-statuut).

B. VRIJGESTELDE BESTAANSMIDDELEN

1. Specifieke vrijgestelde bestaansmiddelen

Voor de berekening van de bestaansmiddelen wordt geen rekening gehouden met :

- a) de hulp verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn in het kader van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;
- b) de gezinsbijslag ten voordele van de (minderjarige of meerderjarige) kinderen indien de betrokkene:
  - o de hoedanigheid van bijslagtrekkende heeft
  - o ze opvoedt
  - o ze volledig of gedeeltelijk ten laste heeft

Opmerking: « ten laste » is een feitelijk begrip

Vb.: een jongere meerderjarige kan gerechtigd zijn op het leefloon net zoals zijn ouders met wie hij samenleeft: de gezinsbijslag dient voor de jongere maar wordt hem niet rechtstreeks toegekend: men mag daarmee geen rekening houden voor de berekening van de bestaansmiddelen;

- noch voor zijn ouders

- noch voor hem aangezien hij de bijslag niet zelf te zijnen gunste ontvangt.

Gelijk welk(e) andersluidend(e) akkoord of overeenkomst mag het OCMW niet toelaten daarmee rekening te houden als bestaansmiddelen voor de jongere, op gevaar af de wet te miskennen.

Bijgevolg moet enkel rekening gehouden worden met de gezinsbijslag als bestaansmiddelen wanneer de betrokkene de twee hoedanigheden heeft: rechthebbende en bijslagtrekkende (namelijk wanneer de betrokkene de bijslag zelf te

zijn gunste ontvangt: bv. een jonge meerderjarige student die niet meer bij zijn ouders woont en alleen is gedomicilieerd).

Ingeval het kind tijdelijk geplaatst wordt, wordt de ouder die de gezinsbijslag ontvangt beschouwd als zijnde degene die het kind opvoedt. De vrijstelling blijft gedurende deze periode behouden.

- c) het onderhoudsgeld of het voorschot op de termijn van het onderhoudsgeld indien ontvangen ten gunste van (minderjarige of meerderjarige) kinderen :
- o die ongehuwd zijn
  - o die ten laste zijn van de betrokkene
  - o voor zover de betrokkene ze opvoedt.

Ingeval het kind tijdelijk geplaatst wordt, wordt de ouder die de gezinsbijslag ontvangt beschouwd als zijnde degene die het kind opvoedt. De vrijstelling blijft gedurende deze periode behouden.

- d) het gedeelte van het loon ten laste genomen door de uitgever van PWA-cheques
- o voor een bedrag van 3,72 EUR per niet-ontwaarde PWA-cheque
  - o betaald aan de betrokkene door het OCMW
  - o voor werkzaamheden verricht in het kader van een PWA-arbeidsovereenkomst
  - o overeenkomstig de ter zake geldende reglementering

alsook de eventuele eruit voortvloeiende vergoedingen.

- e) de productiviteits- en aanmoedigingspremies

- o voorzien
- o en betaald

door de bevoegde overheden
voor individuele opleidingen in ondernemingen
gedurende maximum 6 MAANDEN.

- f) gewestelijke premies en toelagen voor

- o verhuizing
- o installatie
- o en huur

toegekend aan de betrokkene

- g) het bedrag van de studietoelagen die de specifieke studiekosten dekken, toegekend aan de betrokkene:

- o te zijn gunste
- o of ten gunste van de kinderen die hij ten laste heeft.

De Koning kan bepalen wat Hij verstaat onder specifieke studiekosten.

Vb. : het moet niet gaan om eigen kinderen, het volstaat dat het ten gunste is van kinderen die hij feitelijk economisch ten laste heeft: bijvoorbeeld een grootmoeder voor een kleinkind of een meerderjarige jongere voor zijn/haar minderjarige partner.

- h) de toelagen, uitkeringen en bijlagen van de Gemeenschappen voor het onderbrengen van jongeren in een opvanggezin

Vb.: het gaat om jongeren geplaatst ofwel door de jeugdbescherming, ofwel door de jeugd(straf)rechter en voor wie de gezinnen worden vergoed.

- i) de presentiegelden die de betrokkene ontvangt als lid
- van de provincieraad;
  - van de gemeenteraad;
  - of van de raad voor maatschappelijk welzijn.

- j) de niet-regelmatige giften:
- van om het even welke instelling
  - of van personen
    - die niet met de betrokkene samenwonen
    - EN die jegens hem niet tot onderhoudsplicht gebonden zijn.

Vb. : kan niet worden vrijgesteld: het bedrag dat een vrouw iedere maand van haar vriend krijgt omdat het om een regelmatige gift gaat.

Vb. : een geldbedrag dat ouders eenmalig aan hun kind hebben gegeven: men moet daarmee rekening houden als roerende inkomsten aangezien ze een onderhoudsplicht hebben (beide voorwaarden moeten worden vervuld, namelijk niet samenwonen en niet tot onderhoudsplicht gebonden zijn).

- k) de frontstrepen- en gevangenschapsrenten

- l) de renten verbonden aan een nationale orde op grond van een oorlogsfeit

m)

- de ten laste neming voorzien door de deelgebieden (= vergoedingen van de Gemeenschappen) van de kosten voor de niet-medische hulp- en dienstverlening door derden aan een persoon met een verminderd vermogen tot zelfzorg;
- de door de niet-beroepsmatige zorgverlener ontvangen vergoeding van de zorgbehoevende in het kader van de verstrekte niet-medische hulp- en dienstverlening

Het gaat om de zorgverzekering die thans enkel door de Vlaamse Gemeenschap wordt toegekend.

- n) de vergoedingen die door de Duitse overheid bij wijze van schadeloosstelling worden betaald voor de gevangenhouding tijdens de tweede wereldoorlog.

2. Bedrag van de forfaitaire aftrek per categorie (artikel 22, § 2 van het koninklijk besluit)

Een forfaitaire vrijstelling is van toepassing op het bedrag van de bestaansmiddelen die in aanmerking moeten worden genomen met het oog op de toekenning van een aanvullend leefloon:

- enkel indien de bestaansmiddelen van de betrokkene lager zijn dan het bedrag van zijn categorie van het leefloon waarop hij aanspraak kan maken:

voorbeeld a contrario: een alleenstaande die beschikt over 7.003,92 EUR bestaansmiddelen per jaar, geniet niet van de vrijstelling.

- Ze bedraagt:
  - 155 EUR per jaar voor de samenwonenden;
  - 250 EUR voor de alleenstaanden;
  - 280 EUR voor de alleenstaanden die onderhoudsgeld voor kinderen betalen of die ze afwisselend opvangen;
  - 310 EUR voor de alleenstaanden met kinderen ten laste.

Voorbeeld

- een persoon beschikt over een sociale uitkering van 500 EUR per maand
- categorie : alleenstaande 7.003,92 EUR per jaar

Berekening :

bestaansmiddelen : $500 \text{ EUR} \times 12 = 6.000 \text{ EUR}$

$7.003,92 \text{ EUR} - (6.000 \text{ EUR} - 250 \text{ EUR}) = 1.253,92 \text{ EUR}$

C. BEROEPSINKOMEN

- Er wordt rekening gehouden met het nettoberoepsinkomen.
- Het inkomen dat voortkomt uit een bedrijfsafstand wordt niet beschouwd als beroepsinkomen. Daarmee wordt rekening gehouden als een afstand van goederen.
- Wanneer de aanvrager de beroepsarbeid als zelfstandige van zijn overleden echtgenoot voortzet, wordt het inkomen dat laatstgenoemde heeft verworven in de loop van het referentiejaar dat voor de vaststelling van het inkomen in aanmerking wordt genomen, geacht door de aanvrager verworven te zijn.

D. ONROERENDE GOEDEREN

1. De inkomsten uit bebouwde onroerende goederen

1.1. Berekeningsbasis

- De berekening gebeurt op basis van het niet-geïndexeerd kadastraal inkomen van elk onroerend goed (of op basis van een gelijkaardige belastingheffing wanneer het gaat om een goed in het buitenland) ;
- Wanneer de betrokkene eigenaar of vruchtgebruiker van het goed is;

Opmerking : de blote eigendom wordt dus niet in aanmerking genomen op deze basis: er wordt met niets rekening gehouden aangezien de vruchtgebruiker over het goed beschikt ofwel door het te bewonen, ofwel door het te verhuren

- Het bedrag dat het vrijgestelde bedrag overschrijdt;
- Vermenigvuldigd met 3

1.2. Algemene vrijstellingsregels

- de vrijstelling moet worden toegepast op het kadastraal inkomen (= 1/1) of op het gedeelte van het kadastraal inkomen (zie vb.: 1/2)

(KI x 1/1 in volle eigendom
KI x ½ in mede-eigendom voor de helft enz.)

Bedrag: 750 EUR (bedrag aan te passen in functie van het gedeelte van de eigendom, bv.: x 1/1 in volle eigendom
x ½ in mede-eigendom voor de helft enz.)

Verhoogd met 125 EUR per kind ten laste
(= in functie van het aantal kinderen ten laste voor wie kinderbijslag wordt ontvangen als bijslagtrekkende) :
(bedrag aan te passen in functie van het gedeelte van de eigendom
bv.: x 1/1 in volle eigendom
x ½ in mede-eigendom voor de helft enz.)

- Voorbeeld:

Kadastraal inkomen : 2.000 EUR
Volle eigendom
1 kind ten laste

Berekening : 2.000 EUR – [750 EUR + (1 x 125 EUR)] = 1.125 EUR
1.125 EUR x 3 = 3.375 EUR inkomsten per jaar

- Voorbeeld:

Kadastraal inkomen : 2.000 EUR
 1/2 in volle eigendom
 1 kind ten laste

Berekening : $(2.000 \text{ EUR} \times \frac{1}{2}) - [(750 \text{ EUR} \times \frac{1}{2}) + (1 \times 125 \text{ EUR}) \times \frac{1}{2}]$
 $1.000 \text{ EUR} - (875 \text{ EUR} \times \frac{1}{2})$
 $1.000 \text{ EUR} - 437,50 \text{ EUR} = 562,50 \text{ EUR}$
 $562,50 \text{ EUR} \times 3 = 1.687,50 \text{ EUR}$ inkomsten per jaar

- Voorbeeld:

Kadastraal inkomen : 1.000 EUR
 volle eigendom
 3 kinderen ten laste

Berekening : $1.000 \text{ EUR} - [750 \text{ EUR} + (3 \times 125 \text{ EUR})] = \text{negatief resultaat}$
 Geen inkomsten in aanmerking te nemen

1.3. Beschikking over meerdere bebouwde onroerende goederen

Indien de persoon beschikt over meerdere bebouwde onroerende goederen, moet

- het kadastraal inkomen van elk goed beschouwd worden
- eventueel het gedeelte van elk goed waarover de betrokkene beschikt op het KI toegepast worden (bv : 1/1 of 1/3)
- het bedrag van de vrijstelling gedeeld worden door het aantal goederen
- elk resultaat van KI samengeteld worden

Voorbeeld:

goed A : kadastraal inkomen : 2.000 EUR, volle eigendom
 goed B : kadastraal inkomen : 1.500 EUR, volle eigendom
 2 kinderen ten laste

vrijstelling = $750 + (2 \times 125) = 1.000 \text{ EUR}$

Goed A : $2.000 \text{ EUR} - (1.000 \text{ EUR} \times \frac{1}{2}) =$
 $2.000 \text{ EUR} - 500 \text{ EUR} = 1.500 \text{ EUR}$

Goed B : $1.500 \text{ EUR} - (1.000 \text{ EUR} \times \frac{1}{2}) =$
 $1.500 \text{ EUR} - 500 \text{ EUR} = 1.000 \text{ EUR}$

$A + B = (1.500 \text{ EUR} + 1.000 \text{ EUR}) \times 3 = 7.500 \text{ EUR}$ inkomsten in totaal